

УДК 796.325

Луценко С.Г.

старш.викл. НУ «Запорізька політехніка»

РОЗВИТОК ВОЛЕЙБОЛУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Останні кілька років негативно позначилися на розвитку як дитячого, студентського, так і професійного спорту України. Спочатку COVID-19 а в останній рік і військові дії не дозволяли проводити повноцінний навчально-тренувальний процес та змагання у плановому робочому режимі. Тренери в ДЮСШ перейшли на дистанційне навчання, що в свою чергу обмежило можливості навчання юних спортсменів. Власники та спонсори команд, у зв'язку з військовими діями та важкою економічною ситуацією, змушені були розірвати контракти з гравцями та завершити чемпіонат України 2021-2022 років не догравши його до кінця. Багато молодих спортсменів та професійних гравців залишили територію країни та виїхали за кордон, для підтримки спортивної форми. Низка цих подій поставили під загрозу як проведення офіційних змагань, так і розвиток волейболу в Україні в цілому. Тому для виправлення цієї ситуації Федерація волейболу України (ФВУ), при підтримці Міністерства молоді та спорту, провела низку переговорів з бізнесменами, меценатами, власниками клубів щодо фінансування юніорських, молодіжних та національних збірних команд країни та створення чоловічої та жіночої професіональних ліг.

Завдяки гарно проведеної організаційної роботи та за допомоги федерацій волейболу європейських країн, які люб'язно надали спортивні бази для проведення повноцінних тренувальних зборів за кордоном, збірні команди змогли прийняти участь у запланованих міжнародних змаганнях.

Національна збірна (чоловіки) прийняла участь у: Євролізі - 2022 (4 місце); ЧС - 2022 (7 місце).

Збірна U-20 (чоловіки) приймала участь у відборі до ЧЄ-2022 (не змогла потрапити до фінальної частини).

Чоловіча збірна U-18 приймала участь у відборі до ЧЄ-2022 (не змогла потрапити до фінальної частини).

Національна збірна (жінки) прийняла участь у: Євролізі - 2022 (не змогла потрапити до фінальної частини); відбір до ЧЄ-2023 (пройшли до фінальної частини).

Збірна U-21 (жінки) потрапила у фінальну частину ЧС – 2022 (5-місце).

Жіночі збірні U-17 та U-19 не змогли зібрати потрібну кількість гравчинь та провести повноцінну підготовку до змагань, тому змушені були відмовитись від участі у відборі до ЧС-2022.

Дивлячись на результати виступу збірних команд, можна відзначити, що особливо позначилася нинішня ситуація в країні на жіночих юнацьких збірних, які не змогли брати участь у змаганнях у зв'язку з тим, що багатьом гравчиням довелося або припинити заняття спортом, або виїхати за кордон. Але заслуговує уваги певний успіх дорослих команд, які змогли пробитися у фінальній частині європейських чемпіонатів. Так чоловіча збірна у фінальній частині ЧС-2022 зайняла найвище місце за свою історію.

У внутрішніх чемпіонатах, значним досягненням було створення чоловічої та жіночої професіональної ліги. Розглянемо докладніше ці змагання.

В чоловічій лізі, яка мала назву – Суперліга - Будівест, були представлені 8 команд: «Барком-Збірна України U-18» (Львів), «Епіцентр-Подільня» (Городок, Хмельницької області), ВК «Прометей» (Дніпро), ВСК «Юридична академія» (Харків), ВК «Житичі - Полісся» (Житомир), «Збірна Полтавської області ВК Решетилівка» (Решетилівка, Полтавської області), ВК «МХП - Вінниця» (Тростянець, Вінницької області), «Поліція охорони – ЗУНУ - Динамо» (Тернопіль).

Жіноча ліга мала назву – Суперліга - ДМАРТ, та налічувала сім команд: СК «Прометей» (Кам'янське, Дніпропетровської області), «Аланта» (Дніпро), СК «Балта» (Балта, Одеської області), «Галичанка - ЗУНУ» (Тернопіль), ВК «ДоброДій – Медуніверситет - ШВСМ» (Вінниця), Збірна України U-17 (2006 рік народження і молодші, Збірна України U-15 (2008 рік народження і молодші).

Особливостями цих змагань було те, що всі поєдинки, заради безпеки, проходили в м. Чернівці, там же постійно проживали та тренувалися команди з міст Дніпро, Кам'янського та Харківа. Судили ігри кращі рефері країни, а допомагала їм у цьому новітня система суддівської відео фіксації. У світі вже давно використовується така система, але для України – це нововведення. Вона полегшує роботу суддів і дає їм змогу приймати правильні рішення. Завдяки цьому збільшилась видовищність змагань та мінімізувалась кількість суддівських помило канд.

Всі матчі транслювалися по спортивному You Tube каналу DIVISPORT VOLLEYBALL та телеканалу XSPORT, що дозволило охопити значну глядацьку аудиторію та популяризувати волейбол.

Федерацією волейболу України було проведено чемпіонати у чоловічих вищій, першій та другій лігах та жіночих вищій та першій лігах. У чоловічий вищий лізі приймали участь 9 команд, у першій лізі – 9 команд, у другій лізі – 8 команд.

Жіноча вища ліга нараховувала 11 команд, перша ліга – 9 команд.

Всі ігри як чоловічих так жіночих змагань проходили у місті Хирів, та транслювались на You Tube каналі ФВУ.

Також ФВУ провела змагання у дитячий лізі. Хлопці приймали участь у віковій групі 2009 р. н.- 18 команд.

Дівчата у вікових групах: 2006 р. н. – 11 команд; 2007 р. н.- 14 команд; 2008 р. н.- 17 команд; 2010 р. н. – 15 команд.

Отже, незважаючи на труднощі які виникли у зв'язку військовими діями на території нашої країни, Федерація волейболу України змогла забезпечити участь збірних команд у змаганнях та покращити їх рейтинг. Організувала проведення змагань у дитячих, дорослих та професіональних лігах, в яких представлені і жінки і чоловіки. Ці змагання, завдяки інноваціям в обслуговуванні та висвітлюванні були проведені на достатньо високому рівні. Це дозволило підтримати інтерес як дітей так і дорослих до волейболу. Але приймаючи до уваги погіршення умов тренувань дитячих команд та складний фінансовий стан професійних команд, особливо зі східної України, через кілька років може відбутися зниження ігрового рівня національних чемпіонатів. Тому, потрібно особливу увагу приділити дитячому волейболу та максимально швидко відновити нормальний тренувальний процес у спортивних школах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Михайло МЕЛЬНИК: «Потрапити на Чемпіонат Світу було однією з моїх мрій» [Електронний ресурс] // Федерація волейболу України. – Режим доступу: <https://www.fvu.in.ua/uk/mykhaylo-melnyk-potrapyty-na-chempionat-svitu-bulo-odniyeyu-z-moyikh-mriy/> (дата звернення: 01.05.2023). - Назва з екрана.

2. Володимир ДУБИНСЬКИЙ: «З'явилася система відеоповторів, новий зал, покриття, звукове забезпечення. Виконана грандіозна робота» [Електронний ресурс] // Волейбол в Україні - volleyball.ua. - Режим доступу: <https://www.volleyball.ua/news/8285-volodimir-dubinskii-ziavilasia-sistema-videopovtoriv-novii-zal-pokrittia-zvukove-zabezpechennia-vikonana-grandiozna-roбота/> (дата звернення: 01.05.2023). - Назва з екрана.

3. «Сміливість грати – сміливість перемагати: яким буде новий волейбольний сезон в Україні» [Електронний ресурс] // Професіональна волейбольна ліга України. - Режим доступу: <https://pvl.org.uk/smilyvist-hraty-smilyvist-peremahaty-yakym-bude-novyy-voleybolnyy-sezon-v-ukrayini/> (дата звернення: 01.05.2023). - Назва з екрана.

4. «ГО ФВУ розпочинає грандіозний волейбольний марафон!» [Електронний ресурс] // Федерація волейболу України. - Режим доступу:

<https://www.fvu.in.ua/uk/ho-fvu-rozpochynaye-hrandioznyy-voleybolnyy-marafon/> (дата звернення: 01.05.2023). - Назва з екрана.